

ÄLÄ SIIRRÄ TAI KÄÄNNÄ TÄTÄ PAPERIA ENNEN KUIN SAAT LUVAN!

OHJEET

Kännykät on suljettava ja jätettävä esim. laukkuun seinän vierustalle tai tuotava valvojan pöydälle. Kokeesta saa poistua **aikaisintaan puoli tuntia** (30 min) kokeen alkamisen jälkeen. Kokeen viimeisen 15 minuutin aikana salista ei saa poistua, vaan hakijan tulee odottaa paikallaan. Muina aikoina vessaan pääsee pyynnöstä (kättä nostamalla) valvojan kanssa.

Kirjoita selvällä käsialalla ja jätä kumpaankin reunaan kunnan marginaali.

Valintakokeessa on kaksi osaa, A ja B. Osan A vastaukset arvostellaan kaikilta kokeeseen osallistuneilta ja osan B vastaukset osan A parhaimmalta kolmannekselta. Lopullinen pistemäärä kokeesta on osien yhteenlaskettu pistemäärä.

Kumpikin vastaus kirjoitetaan eri paperille.

Kirjoita **kumpaankin** vastauspaperiin selvästi **nimesi, henkilötunnuksesi ja kysymyksen numero.** Tarvittaessa paperia saa lisää kättä nostamalla.

Jokaisen on jätettävä nimellään varustettu vastauspaperi kumpaankin osaan (A ja B), vaikka ei vastaisi riviäkään. Vastausten on oltava esseetyyppisiä: selkeästi jäsenneiltyjä ja loogisesti eteneviä kirjoitelmia. Pelkkä asioiden luettelointi ei riitä.

Kokeesta voi myös luopua: tällöin luopuja kirjoittaa nimensä luopujalistaan eikä jätä vastauksiaan tarkistettavaksi. Luovuttaminen on hyvä vaihtoehto huonolle vastaukselle.

Kaikki kokeeseen osallistujat (myös luopuja) voivat halutessaan saada todistuksen kokeeseen osallistumisesta.

Mitään papereita ei saa viedä salista ulos. Vastaukset jätetään valvojilla oleviin laatikoihin kysymyksen numeron mukaisesti (kukin vastaus eri laatikkoon). Suttu- tai konseptipaperit sekä kysymyspaperit laitetaan omaan laatikkoonsa.

Valvoja tarkistaa kokeeseen osallistuvan henkilöllisyyden ja vertaa tätä koepapereihin. Mikäli kuvallinen henkilötodistus (passi, kuvallinen kelakortti, ajokortti, henkilökortti) puuttuu, pitää se käydä näyttämässä henkilökohtaisesti viimeistään 24.5. vastuivalvoja Ville Vuolannelle (PINNI B3065, ville.vuolanto@uta.fi).

Tulosten julkistamista koskevissa asioissa voit kääntyä Tampereen yliopiston hakijapalveluiden puoleen. Voimia!

Kysymys A

Selitä, miten eri ilmiöt ja tapahtumat ovat vaikuttaneet väestökehitykseen eri aikoina. Tarkastele asiaa maanosittain ja Ruotsin tapauksen valossa. Hyödynnä oheisia aineistoja sekä lukion oppimäärästä ja muulla tavoin kartuttamaasi historiallista tietoa.

Taulukko 1.

Väkiluku (miljoonaa) maanosittain vuosina 0–2000

Vuosi	Aasia	Eurooppa	NL*	Afriikka	Amerikka	Oseania	Maailma
0	170	31	12	26	12	1	252
200	158	44	13	30	11	1	257
600	134	22	11	24	16	1	208
1000	152	30	13	39	18	1	253
1200	258	49	17	48	26	2	400
1340	238	74	16	80	32	2	442
1400	201	52	13	68	39	2	375
1500	245	67	17	87	42	3	461
1600	338	89	22	113	13	3	578
1700	433	95	30	107	12	3	680
1750	500	111	35	104	18	3	771
1800	631	146	49	102	24	2	954
1850	790	209	79	102	59	2	1,241
1900	903	295	127	138	165	6	1,634
1950	1,376	393	182	224	332	13	2,520
2000	3,611	510	291	784	829	30	6,055

* Alueet, jotka kuuluivat Neuvostoliittoon vuonna 1950

Lähde: Livi-Bacci, Massimo: A Concise History of World Population (Blackwell, 2007)

Taulukko 2.

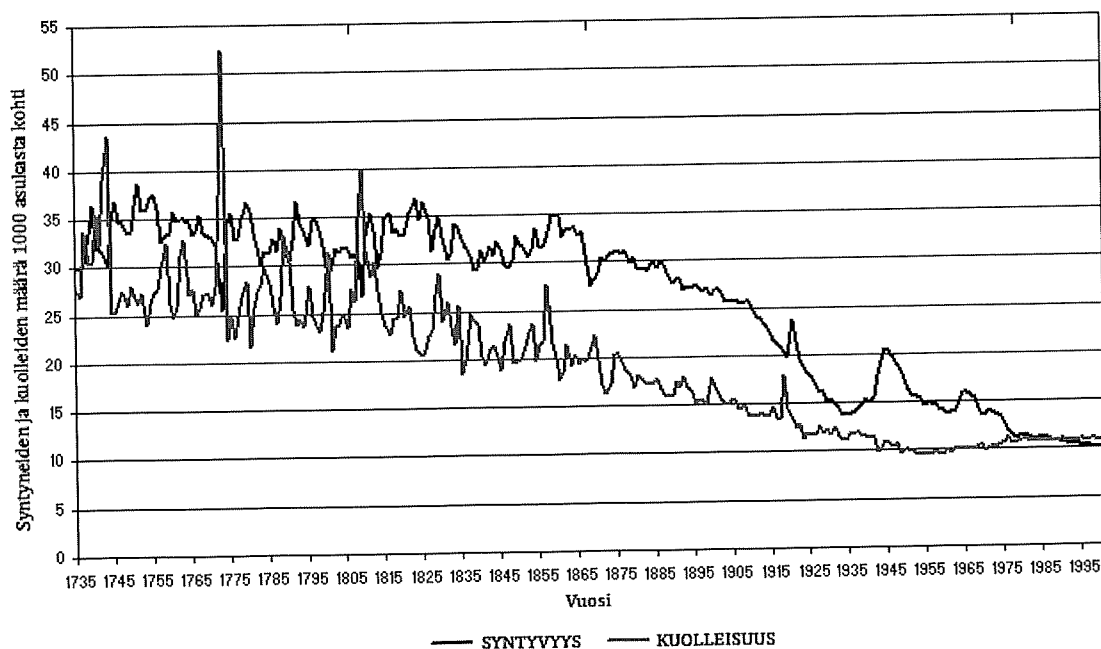
Ruotsin väkiluku vuosina 0–2000

Vuosi	Väestö
0	200 000
1000	400 000
1300	1 100 000
1413	347 000
1571	639 000
1620	854 000
1700	1 368 171
1750	1 780 678
1800	2 347 303
1850	3 483 541
1900	5 136 441
1950	7 041 829
1975	8 192 551
2000	8 882 792

Lähde: historia.se - Portalen för historisk statistik: <http://www.historia.se/htmldata6/index.html>, luettu 28.4.2017.

Kuvio 1.

Väestöllinen muuntuminen Ruotsissa 1735–2000 (nykyisen Ruotsin alueella)



Lähde: Demographics of Sweden, https://en.wikipedia.org/wiki/Demographics_of_Sweden, luettu 28.4.2017.

Kysymys B

Mitä oheinen alun perin venäjänkielinen kirjelmä kertoo ihmisten maailmankuvasta, yhteiskunnallisista oloista ja odotuksista Venäjällä sata vuotta sitten? Hyödynnä vastauksessasi lukion oppimäärästä ja muulla tavoin kartuttamaasi historiallista tietoa.

Päätöslauselma

11. toukokuuta 1917 [gregoriaanisen kalenterin mukaan 24.5.1917]

Talonpoikien, Työläisten ja Sotilaiden Edustajien Neuvostolle ja Väliaikaiselle Hallitukselle.

Me, allekirjoittaneet kansalaiset Osnitškovon ja Andrejevon kylistä, osallistuimme yleiseen kokoukseen tänä päivämääränä ja, keskusteltuamme Valtiojärjestystä ja Maata koskevasta kysymyksestä sekä yhteiskunnan tarpeista, päätimme yksimielisesti:

1. Valtion täytyy perustua Demokraattiseen Tasavaltaan autonomisten liittovaltioiden hallinnon alaisuudessa.
2. Koko hallinto on valittava suoralla ja yleisellä, yhtäläisellä ja salaisella vaalilla.
3. Vapauden on oltava kaikin tavoin rajoittamatonta.
4. Tuomarit on valittava vaalilla.
5. Koulunkäynnin on tapahduttava valtion kustannuksella. Vanhemmat tukevat rahallisesti kolmea ensimmäistä opintovuotta, mutta opintojen loppuajan on oltava valtion kustantamaa – toisin sanoen täydellä ylöspidolla, sillä emme opeta lapsiamme itseämme varten vaan koko valtiomme hyväksi.
6. Maan kokonaisuudessaan täytyy kuulua sen viljelijälle, sillä maa on viety meiltä pois pakkovallalla ja siksi maa pitäisi siirtää työkansan käsiin. Me Osnitškovon ja Andrejevon kylän kansalaiset, joilla ei ole riittävää määrää maata, olemme vuosien 1861 ja 1917 välillä ostaneet heinää maanomistajilta ja kulakeilta vuosittain ja pitäneet kulakkeja ja maanomistajia hyväntekijöinä, koska he jättivät meille omien tilojensa jätteet, joiden käyttö olisi heille itselleen taloudellisesti kannattamatonta [...] Pienistä hajallaan olevista viljelyksistä olemme näiden 56 vuoden aikana maksaneet monta kertaa enemmän kuin on tämän maan arvo, mutta maan omistaa yhä joku muu, ja jos me elämme yhdestä 5 desjatiinan [n. 5 hehtaarin] viljelypalstasta henkeä kohti ja siitä viedään 25–45 puutaa [400–700 kg] heinää palstaa kohti, silloin ei voi ruokkia paria lammasta, puhumattakaan hevosesta tai lehmästä. [...] Maa on Jumalan luomaa kaikkia varten yhtäläisesti, ja ihmisten pitäisi olla sen tasa-arvoisia omistajia lukuun ottamatta sellaisia maita, joilla on malmi- ja mineraalivarantoja – tällaisten tulisi kuulua Valtiolle eikä anastajille ja kulakeille, niin että kaikki mineraalivarallisuus menee valtiolle eikä rikkaille yksityisille keinottelijoille.
7. Sota Saksaa vastaan täytyy taistella voitokkaaseen päätökseen. Rauhasta ei voida puhuakaan niin kauan kuin yksikin aseistettu saksalaissotilas seisoo vapaan Venäjän maaperällä. Me kansalaiset omistaudumme kaikilla ponnistuksillamme ja menemme yhtenä miehenä puolustamaan vapaata Venäjää ja uhraamme kaiken saadaksemme suojelusta isänmaamme vihollista vastaan, mistä syystä me pyydämme Väliaikaista Hallitusta sekä Työläisten, Sotilaiden ja Talonpoikien Edustajien Neuvostoa pitämään meitä luotettavana tukipylväänään, joka tarjoaa tukeaan sekä miesvoimana että materiaalisena apuna.

Täten allekirjoittavat Kansalaiset, sekä miehet että naiset, jotka ovat päässeet 20 vuoden ikään, Pietarin kuvernementista, Uuden-Laatokan kihlakunnasta, Osnitškovon kylästä

[49 allekirjoitusta, 17 miestä ja 32 naista, useimmat samalla käsialalla]

Heidän kirjoitustaidottomuutensa ja oman toiveensa vuoksi me allekirjoitamme sekä heidän puolestaan että omissa nimissämme

[seitsemän allekirjoitusta, 4 miestä ja 3 naista] Andrejevon kylästä

Lähde: Steinberg, Mark D. (toim.): *Voices of Revolution, 1917* (Yale University Press, 2001), s. 140–141.
Suomennos: Sami Suodenjoki.